

Säveåns lax och laxöring juli 2022

Säveån är det största biflödet till Göta älv. Avrinningsområdet är ca 1500 kvadratkilometer stort. Den passerar sjöarna Sävelången, Mjörn och Aspen. Säveån sträcker sig över 10 kommuner och är ett betydelsefullt natur- och rekreationsområde. Delar av ån är naturreservat och Natura-2000-områden. Vattenflödet bidrar tillsammans med hyfsat god vattenkvalitet, till en god fiskrikedom. Ån utnyttjas för kraftproduktion på flera platser. Säveån har ett laxbestånd med unik genetisk bakgrund, vilket gör den särskilt skyddsvärd. Åns tillflöden är viktiga reproduktionslokaler för havsöring. Åns ekologiska status är bedömd till ”måttlig” främst beroende på vandringshinder (huvudsakligen åstadkomna av oss människor) som hindrar fisk och andra djur att vandra fritt i systemet. Dessutom är strandzonerna påverkade av hårdgjorda stränder och begränsade skyddszoner av vegetation. Det visade sig också att de tekniska system som ska förhindra katastrofala effekter på naturen och fisken i Säveån fallerar, vilket manar oss att reagera. Det hjälper ju inte livet i Säveån i nuläget att man anmäler till åtal. Skadan har redan skett! Kraftstationerna ska enligt plan omprövas 2028-29, vilket innebär att nya skyddsåtgärder med positiva effekter kommer att dröja orimligt lång tid. Vi förutsätter att åsystemet prövas som en helhet.

Förbättringsmöjligheter (Jonsereds kraftverk)

Funktion och effektivitet på nuvarande fiskväg vid Jonsereds kraftverk uppfyller inte de krav som rimligen ska ställas på en anläggning som hanterar en unik vildfödd laxstam. Detta i ett åsystem som med rätt åtgärder har en stor potential för ökad laxproduktion. För att ån ska nå normal LBM (normal ”kroppsmassa” för fisk i åsystemet) krävs både restaurering av åmiljöer och kraftfulla åtgärder vid kraftverken som medför hög överlevnad vid fiskpassager.

Situationen för lax och laxöring har legat på hotnivå, men har sedan åtgärder vidtagits i Hedefors återhämtat sig något enligt ”Sportfiskarna”. Vi förutsätter att ett bra och vederhäftigt underlag finns till hands eller skaffas vad gäller aktuellt läge för bland annat lax och laxöring. Om inte det finns ställer vi krav på sådana undersökningar utförs! Vi förutsätter också att förundersökningar för omprövningen har påbörjats och kommit en bra bit på väg.

Nuvarande konsekvenser av att många smolt och s.k. kelt inte kan passera kraftverket i tillräcklig omfattning blir att laxstammen ligger på en alltför låg nivå och det blir svårt att nå den potential som vi rimligtvis måste eftersträva.

I avvaktan på att omprövningen görs måste dock rimliga åtgärder ske!

- 1) Förberedande åtgärder inför omprövningen såsom undersökningar av fakta om fiskars vandringar, tekniska åtgärder för vandring samt bakgrundsfakta om aktuellt tillstånd i vattnet och med fiskar.
- 2) De redan använda tekniska systemen måste fungera! Detta ska lösas nu!
- 3) Vi bedömer att det är stor sannolikhet att en bubbelgardin vid Jonsereds kraftverk får en god effekt. En sådan är förhållandevis billig, vilket gör att vi bedömer att den är ekonomiskt rimlig att installera nu – innan omprövningen. Tillsynsmyndigheten har ju möjlighet att kräva detta enligt miljöbalken.

För Partille Naturskyddsförening

Lars-Erik Jevås; 0707 – 838 838; jevaslarserik@gmail.com

Lindåseliden 4

433 53 Öjersjö

P.S. Av administrativa skäl koncentrerar vi oss på Jonsered's kraftverk eftersom vi är

e
n

l
o
k
a
l

N
a
t
u
r
s
k
y
d
d
s
f
ö
r
e
n
i
n
g

i

P
a
r
t
i
l
l